

L'Ajuntament d'Alfarb no podrà deturpar el topònim

written by Cabassers.org | 27/02/2024

El Consell de Ministres del 27/02/2024 ha aprovat el següent acord:

Política Territorial y Memoria Democrática

[CONSULTA POPULAR AYUNTAMIENTO DE ALFARB](#)

El Consejo de Ministros ha aprobado un acuerdo por el que autoriza al Ayuntamiento de Alfarb (Valencia) una consulta popular sobre si los vecinos del municipio se sienten más identificados con el nombre Alfarb o Alfarp.

La Ley Reguladora de las Bases del Régimen Local, en su artículo 71, reconoce el derecho de los vecinos a pedir una consulta popular siempre que cuente con la autorización del Gobierno.

Las limitaciones que establece la mencionada ley para estas consultas populares son las siguientes: que se trate de un asunto de competencia propia municipal; que la cuestión que se discute tenga carácter local; que sea de especial relevancia para los vecinos; y que se trate de materias ajenas a las haciendas locales.

El Gobierno autoriza la consulta popular, con los informes

favorables de la Direcció General de Règim Jurídico Autnomico y Local del Ministerio de Polítca Territorial y Memoria Democrática, Delegación del Gobierno en la Comunitat Valenciana y Comunitat Valenciana, al reunir los requisitos exigidos por la Ley.

L'Ajuntament d'Alfarb va corregir el seu topònim el 2023, oficialitzant la forma normativa en substitució de la prenormativa "Alfarp", pel [DECRET 77/2023, de 26 de maig, del Consell, pel qual s'aprova el canvi de denominació del municipi d'Alfarp, per Alfarb.](#)

El decret especifica que "el Ple de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, en la sessió del 28 d'abril de 2023, va adoptar l'acord de considerar que el nom més adequat del topònim del municipi és Alfarb". I és que el dictamen de l'AVL és preceptiu per a poder dur a terme un canvi de denominació oficial de qualsevol municipi valencià, procediment que regula el [DECRET 69/2017, de 2 de juny, del Consell, de regulació dels criteris i procediment per al canvi de denominació dels municipis i altres entitats locals de la Comunitat Valenciana.](#) L'article 3.1 atribueix a l'AVL "la competència per a fixar les formes lingüísticament correctes de la toponímia valenciana". L'article 11.2 a) del mateix Decret fa preceptiu un informe de l'AVL per a procedir amb qualsevol canvi de denominació. Per tant, si l'AVL es planta l'Ajuntament d'Alfarb no podrà oficialitzar la deturpació "Alfarp", i si la Generalitat Valenciana ho fa amb els informes en contra de l'AVL seria una resolució nul·la de ple Dret, en ser contrària a Dret, i fins i tot procediria interposar una querella pel delictes de prevaricació administrativa contra les autoritats que ho haguessin autoritzat (no seria el primer cas de prevaricació a cara descoberta: a Catalunya, el 2004 i el 2015, la Generalitat [va oficialitzar contra Dret](#) i ignorant els informes de l'Institut d'Estudis Catalans els topònims deturpats Tuixent, Capdella, la Torre de Capdella, Aguiró i Obeix).

Per què, doncs el Consell de Ministres ha autoritzat una consulta popular perquè els veïns es pronunciïn sobre l'ortografia d'un topònim? Per l'[article 71](#) de la Llei de Bases de Règim Local, que diu que els alcaldes poden sotmetre a consulta popular assumptes de competència municipal i de caràcter local que siguin d'especial rellevància per als interessos dels veïns, conforme amb la legislació de l'Estat o la Comunitat Autònoma si aquesta té competència estatutària per a celebrar consultes. El País Valencià té aquesta competència estatutària (art. 28. de de l'[estatut](#) de la "Comunitat Valenciana"), però el Consell de Ministres l'autoritza en base a la legislació estatal perquè la Generalitat Valenciana no ha desenvolupat legislació pròpia en matèria de consultes populars i, a més, ha fet un informe favorable perquè es dugui a terme segons l'art. 71 de la Llei de Bases de Règim Local. El que no diu enlloc aquest article és que la consulta sigui vinculant (i de fet aquestes consultes no ho són, com determina la Sentència del Tribunal Constitucional 31/2010, FJ 69). El govern valencià ha autoritzat aquesta consulta, com recull l'acord del Consell de Ministres, tot i saber que no portarà enlloc, perquè segons la legislació toponímica valenciana un topònim no es pot canviar si no l'informa favorablement l'AVL. De fet la pròpia autorització del Consell de Ministres ja diu que la consulta és "sobre si los vecinos del municipio se sienten más identificados con el nombre Alfarb o Alfarp", no sobre si s'ha d'oficialitzar la forma Alfarp, cosa que és impossible, ja que l'AVL va informar favorablement el 2023 la forma Alfarb, actualment oficial.

Ens trobem, doncs, davant d'una acció populista i no efectiva. Si aquesta consulta fos vinculant (que no ho és, recordem-ho) per a decidir l'oficialització d'una grafia toponímica errònia tampoc no s'hauria convocat, ja que la competència de fixar les formes dels topònims al País Valencià és de l'AVL i no dels ajuntaments, i això permetria contestar als tribunals l'acord del Consell de Ministres (si bé l'argument jurídic del

govern espanyol seria, arribat aquest cas, considerar l'assumpte com un canvi de denominació, sense tenir en compte si és o no una matèria lingüística, cosa que no dubtaria l'estat a admetre si es tractés de votar si Burgos s'escriu així o Vurgos). Però com que Alfarb és un topònim valencià l'estat permet la consulta sobre l'ortografia del nom (disfressada d'identificació ciutadana), cosa que atempta directament contra la dignitat lingüística dels valencianoparlants i qüestiona sense fonaments el rigor de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua. Tanmateix, l'estat, amb la mateixa llei que usa per autoritzar la ridiculesa absurda de preguntar si hom se sent més identificat amb un topònim ben escrit (Alfarb) o el mateix amb una falta (Alfarp), no permetria mai que ningú votés si Madrid o Madrit, o si Valladolid o Valladolid. A l'Espanya castellana a qui proposés escriure malament un topònim se'l tractaria d'analfabet i d'ignorant (amb raó), i si cap càrrec públic impulsés aquestes xarlotades per a fer malbé un topònim castellà se l'inhabilitaria sense miraments (encara amb més raó). Als Països Catalans, en canvi, hi ha ajuntaments endarrerits que consideren "tradicional" escriure topònims com si la llengua no tingués normes i com si la gent fos analfabeta, i es neguen a corregir les deturpacions que encara s'arrosseguen com a llufes penjades a l'esquena.

Es pot convocar una consulta a Catalunya perquè els ciutadans decideixin l'ortografia d'un topònim? La resposta és clara: no. Es podria convocar per a preguntar-los si se senten identificats amb l'escriptura correcta del topònim o amb una versió plena de faltes ortogràfiques? La resposta també és clara: sí. L'[article 122](#) de l'Estatut confereix a la Generalitat la competència sobre la convocatòria de consultes populars. Contràriament al que passa al País Valencià, Catalunya sí que ha desenvolupat legislació pròpia per a regular aquestes consultes, i això es fa per la [LLEI 4/2010, del 17 de març, de consultes populars per via de referèndum](#). L'art. 1.1 d'aquesta llei diu que els ajuntaments només poden

convocar consultes sobre el seu àmbit competencial. L'art. 18.1 de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, atorga les competències de fixació gràfica dels topònims a l'Institut d'Estudis Catalans. Per tant, determinar com s'escriu un topònim no és competència d'un ajuntament, i a Catalunya una consulta que preguntés a la població d'un lloc determinat quina vol que sigui l'ortografia del topònim que designa aquest lloc no podria ser legalment convocada. Podeu aprofundir en els fonaments de Dret que ho fan impossible [en aquest article](#). En canvi una consulta com la d'Alfarb, on es preguntés a la població sobre si se sent identificada amb Cabacés o Cabassers, amb Figaró o el Figueró, amb Lladó o Lledó, sí que es podria convocar. No tindria cap efecte legal, perquè no seria el pretext per a poder oficialitzar cap topònim deturpat, però sí que tindria efectes polítics: la deslegitimació de la llengua (mitjançant la toponímia) en qualsevol municipi on els veïns votessin majoritàriament que se senten identificats amb topònims escrits sense seguir les normes de l'idioma o castellanitzats. Aquest és, en últim terme, l'objectiu que es persegueix amb la consulta d'Alfarb, i no es pot descartar de cap manera que no acabi passant a Catalunya.